

Úvod do práva cenných papírů
v 2013 (včetně úvodu do REKODIFIKACE)

© (2005 –) 2013 Michal Černý, Ph.D.
www.michalcerny.net

Prameny práva

- [Zákon 591/1992 Sb., o cenných papírech](#)
 - Zákon 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (ve znění Z 56/2006 Sb.)
 - [Zákon 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu \(novela Z 57/2006 Sb.\)](#)
 - Zákon 257/2004 Sb., o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o podnikání na kapitálovém trhu
 - Obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.)
 - Zákon 190/2004 Sb., o dluhopisech
 - Zákon 189/2004 Sb., o kolektivním investování
 - Zákon 191/1950 Sb., směnečný a šekový
- REKODIFIKACE**
- [Zákon 89/2012 Sb., \(nový\) Občanský zákoník](#)
 - [Zákon 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích](#)

[Zákon 591/1992 Sb., o CP](#)

Upravuje CP, za které považuje zejména:

- Akcie, zatímní listy, poukázky na akcie (*ObZ*)
- Podílové listy (*Z 189/2004 Sb.*)
- Dluhopisy (*Z 190/2004 Sb.*)
- Investiční kupóny, kupóny, opční listy,
- Směnky, šeky (*Z 191/1950 Sb.*)
- Náložné listy, skladištní listy (*ObZ*) a zemědělské skladní listy (*Z 307/2000 Sb.*)

REKODIFIKACE: Úprava cenných papírů v NOZ

• §§ 514-544 NOZ

Díl 4 Cenný papír

Oddíl 1 Obecná ustanovení

§ 514 [základní definice]

- Cenný papír je **listina**, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.

§ 515 [náležitosti cenného papíru]

- Nevydal-li emitent cenný papír jako druh s náležitostmi zvlášť upravenými zákonem, musí listina určit alespoň odkazem na emisní podmínky právo, které je s cenným papírem spojeno, a údaj o emitentovi.

Zastupitelné CP, domácí/zahraniční CP

- **Zastupitelné CP** = CP stejného druhu, stejné formy a vydané ve stejné podobě, vydané stejnou osobou (emitentem), pokud z nich vznikají stejná práva
- **Tuzemský CP** = CP vydaný emitentem z CZ
- **Zahraniční CP** = vydaný v zahraničí (emitent je zahraniční osobou), ledaže DevZ stanoví jinak
- Na CP se vztahují subsidiárně ustanovení o movitých věcech, pkd ZCP nebo jiný Z nestanoví jinak

REKODIFIKACE: Zastupitelné cenné papíry (NOZ)

§ 516 Zastupitelné cenné papíry

(1) Cenné papíry téhož druhu vydané týž emitentem v téže formě, z nichž vznikají stejná práva, jsou zastupitelné.

(2) Podpis emitenta na zastupitelném cenném papíru může být nahrazen jeho otiskem, pokud jsou na listině současně použity ochranné proky proti jejímu padělání nebo pozměnění.

§ 517 [závazek třetí osoby z cenného papíru a postih emitenta]

Je-li z cenného papíru zavázána osoba odlišná od emitenta a poruší-li svou povinnost, nahradí emitent škodu z toho vzniklou.

Příklad akcie (zdroj: www.patrius.cz)

Druh CP

- Určuje příslušný zákon (akcie kmenová / prioritní, dluhopis vyměnitelný / prioritní/...)
- Druh cenného papíru určuje **práva, která tento CP představuje**

REKODIFIKACE: Druh akcií (ZOK: §§ 276-7, 278-9)

Druhy akcií

§ 276 [Druhy akcií, kmenové akcie, zákaz úrokových akcií, úvod k prioritním]

(1) Akcie se zvláštními právy, se kterými jsou spojena stejná práva, tvoří jeden druh. Akcie, se kterými není spojeno žádné zvláštní právo, jsou akcie kmenové.

(2) Akcie, s nimiž je spojeno právo na určitý úrok nezávisle na hospodářských výsledcích společnosti, se zakazují.

(3) S akciemi se zvláštními právy může být spojen zejména rozdílný, pevný nebo podřízený podíl na zisku nebo na likvidačním zůstatku, anebo rozdílná váha hlasů. S akciemi o stejné jmenovité hodnotě mohou být spojena různá zvláštní práva.

§ 277 [určení zvláštních práv ve stanovách společnosti]

(1) Zvláštní práva a jejich obsah se určí ve stanovách. V případě pochybností o jejich obsahu může soud na návrh společnosti nebo některého jejího akcionáře

a) rozhodnout, jaké zvláštní právo je s akcií spojeno, pokud je z okolností zřejmé, že takové zvláštní právo vyjadřuje vůli obsaženou ve stanovách nebo je této vůli obsahově nejbližší, nebo b) nebude-li možné postupovat podle písmene a), rozhodnout, že akcie je akcie kmenová.

(2) Rozhodne-li soud podle odstavce 1 písm. b), může vlastník akcie, o jejímž druhu bylo rozhodnuto, požadovat, aby od něj společnost tuto akcii do 1 měsíce od rozhodnutí soudu za přiměřenou cenu odkoupila, ledaže byla pochybnost zřejmá již v době, kdy akcii získal; ustanovení § 329 odst. 1 a 2 se použije obdobně.

REKODIFIKACE: Prioritní akcie (ZOK: §§ 278-280)

Prioritní akcie

§ 278 [pojem **prioritní akcie**]

(1) Akcie, se kterou jsou spojena **přednostní práva týkající se podílu na zisku nebo na jiných vlastních zdrojích nebo na likvidačním zůstatku společnosti**, je prioritní akcie.

(2) Není-li ve stanovách určeno jinak, jsou prioritní akcie vydány **bez hlasovacího práva**. Vyžadují tento zákon hlasování na valné hromadě podle druhu akcií, je vlastník prioritní akcie bez hlasovacího práva oprávněn na valné hromadě hlasovat.

§ 279 [limity vydání prioritních akcií]

Akcie, s nimiž není spojeno hlasovací právo, mohou být vydány, jen pokud souhrn jejich jmenovitých hodnot **nepřesáhne 90 %** základního kapitálu.

§ 280 [Obživení hlasovacího práva jako důsledek prodlení]

(1) Ode dne, který následuje po dni, v němž valná hromada rozhodla o tom, že přednostní podíl na zisku nebude vyplacen, nebo ode dne prodlení s výplatou podílu na zisku, nabývá vlastník prioritní akcie hlasovacího práva do doby, kdy valná hromada rozhodne o vyplacení přednostního podílu na zisku nebo do okamžiku jejího vyplacení, byla-li společnost s jeho výplatou v prodlení.

(2) Vlastník prioritní akcie, který přechodně nabyl hlasovací právo podle odstavce 1, má právo hlasovat ještě v rozsahu celého pořadí na valné hromadě, která rozhodne o vyplacení přednostního podílu na zisku.

Forma CP (§ 3 ZCP)

- CP na doručitele
- CP na řad (převoditelný rubropisem)
- CP na jméno

- = Akcie na majitele
- = Akcie na jméno

Forma CP určuje způsoby a možnosti jeho převoditelnosti.

REKODIFIKACE: Forma cenného papíru (§518NOZ, 263ZKOK)

§ 518 **Forma cenného papíru**

(1) Cenný papír může mít formu cenného papíru na doručitele, na řad, nebo na jméno.

(2) Obsahuje-li cenný papír jméno oprávněné osoby, má se za to, že se jedná o cenný papír na řad. Neobsahuje-li cenný papír jméno oprávněné osoby, platí, že se jedná o cenný papír na doručitele.

ZOK: § 263 Forma akcie

(1) Akcie může mít formu cenného papíru na řad nebo na doručitele; to platí obdobně pro zaknihované akcie.

(2) Akcie ve formě **cenného papíru na doručitele** se označuje jako **akcie na majitele**. Společnost může vydat akcie na majitele pouze jako zaknihovaný cenný papír nebo imobilizovaný cenný papír; to platí obdobně též pro změnu formy nebo podoby akcií.

(3) Akcie ve formě **cenného papíru na řad** se označuje jako **akcie na jméno**.

Podoba CP

Je rozhodující pro nakládání s CP a pro uplatňování práv z něj

- Listinná podoba
- Zaknihovaná podoba - § 91 ZPKT - CP nahrazené zápisem do centrální evidence CP,
- Imobilizované CP (§ 38 ZCP) = CP, které jsou uloženy do hromadné úschovy. Po dobu jejich imobilizace se s nimi nakládá jako se zaknihovanými CP

REKODIFIKACE: (Podoba) Zaknihované CP (§525-528NOZ)

Oddíl 2 Zaknihované cenné papíry

§ 525 Zaknihovaný cenný papír

(1) Je-li cenný papír nahrazen zápisem do příslušné evidence a nelze-li jej převést jinak než změnou zápisu v této evidenci, jedná se o zaknihovaný cenný papír. Zaknihované cenné papíry jsou zastupitelné, pokud byly vydány tímž emitentem a pokud z nich vznikají stejná práva.

(2) Ustanovení o cenných papírech se použijí i na zaknihované cenné papíry, ledaže to vylučuje jejich povaha, tento zákon nebo jiný právní předpis.

§ 526 Evidence zaknihovaných cenných papírů

Evidence zaknihovaných cenných papírů se vede na majetkových účtech; jimi jsou účet vlastníka nebo účet zákazníků.

§ 527 Účet vlastníka

(1) Na účtu vlastníka jsou evidovány zaknihované cenné papíry toho, pro něhož byl účet zřízen.

(2) Má se za to, že vlastníkem zaknihovaného cenného papíru je osoba, na jejímž účtu vlastníka je zaknihovaný cenný papír evidován.

§ 528 Účet zákazníků

(1) Na účtu zákazníků jsou evidovány zaknihované cenné papíry osob, které zaknihovaný cenný papír svěřily tomu, pro něhož byl účet zákazníků zřízen.

(2) Ten, pro koho byl účet zákazníků zřízen, není vlastníkem zaknihovaných cenných papírů evidovaných na tomto účtu.

REKODIFIKACE: Přeměna CP na zaknihovaný CP (§529-535)

Přeměna cenného papíru na zaknihovaný cenný papír

§ 529 [rozhodnutí emitenta o přeměně CP na ZCP]

(1) Rozhodl-li emitent o přeměně cenného papíru na zaknihovaný cenný papír, bez zbytečného odkladu zveřejní své rozhodnutí včetně lhůty, ve které vlastník cenného papíru emitentovi cenný papír odevzdá, a rozhodnutí v téže lhůtě uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Zakazuje se určit lhůtu k odevzdání cenného papíru emitentovi kratší než dva měsíce a delší než šest měsíců ode dne zveřejnění rozhodnutí.

(3) Emitent, kterému jiný právní předpis ukládá vést evidenci vlastníků cenných papírů, zašle osobě uvedené v této evidenci a na adresu tam uvedenou oznámení o přeměně tohoto cenného papíru na zaknihovaný cenný papír.

§ 530 [odevzdání CP vlastníkem a jeho související povinnosti]

(1) Vlastník cenného papíru sdělí při jeho odevzdání emitentovi číslo účtu v příslušné evidenci, na který má být cenný papír zaevdován; pokud mu tento údaj nesdělí, určí mu k tomu emitent dodatečnou lhůtu, která nesmí být kratší než dva měsíce.

(2) Odevzdal-li vlastník emitentovi cenný papír a nesdělil-li mu číslo účtu v příslušné evidenci, na který má být cenný papír zaevdován, ani v dodatečně lhůtě, přejde na emitenta vlastnické právo k tomuto cennému papíru dnem, kdy za něj jeho vlastníku zaplatí spravedlivou cenu.

§ 531 [prodlení s odevzdáním CP]

Je-li vlastník cenného papíru v prodlení s odevzdáním cenného papíru, určí emitent k jeho odevzdání dodatečnou lhůtu způsobem stanoveným v § 529 odst. 1 a při jejím vyhlášení upozorní, že cenný papír, který nebude odevzdán ani v dodatečně lhůtě, prohlásí emitent za neplatný.

§ 532 [zaevidování vyměněných Zaknihovaných CP do centrální evidence]

(1) Na žádost emitenta zaeviduje centrální depozitář zaknihované cenné papíry do centrální evidence obdobně jako při vydání zaknihovaného cenného papíru a zaeviduje cenné papíry na majetkové účty uvedené v žádosti. Žádost emitent podá po uplynutí lhůty stanovené v § 529 odst. 1 nebo i před jejím uplynutím, pokud mu byly odevzdány všechny cenné papíry, neopozdějí však po uplynutí dodatečné lhůty.

(2) Od podání žádosti emitenta o zaevidování zaknihovaného cenného papíru do centrální evidence do zaevidování celé emise nelze s těmito cennými papíry obchodovat na evropském regulovaném trhu.

§ 533 [evidence neodevzdaných CP na technickém účtu]

(1) Cenný papír, který nebyl odevzdán, eviduje centrální depozitář na zvláštním technickém účtu; majitelem technického účtu je emitent. Zaevidováním na tomto účtu jsou tyto cenné papíry přeměněny na zaknihované cenné papíry.

(2) Právo na výnos z cenného papíru uvedeného v odstavci 1 za dobu od skončení lhůty podle § 529 odst. 1 nedospěje dříve, než vlastník cenného papíru emitentovi cenný papír odevzdá.

§ 534 [prohlášení CP za neplatný emitentem, prodej ZCP]

(1) Nebyl-li cenný papír odevzdán ani v dodatečné lhůtě, prohlásí jej emitent za neplatný.

(2) Po prohlášení cenného papíru za neplatný prodá emitent zaknihovaný cenný papír, který jej nahrazuje, s odbornou péčí. Rozhodne-li emitent prodat zaknihovaný cenný papír ve veřejné dražbě, uveřejní místo, dobu a předmět dražby alespoň dva týdny před jejím konáním.

(3) Emitent vyplátí výmětek z prodeje zaknihovaného cenného papíru osobě, jejíž cenný papír byl prohlášen za neplatný, po zaplacení pohledávek vzniklých emitentovi prohlášením cenného papíru za neplatný a prodejem zaknihovaného cenného papíru, který jej nahrazuje.

§ 535 [použití ustanovení o přeměně CP na CP v samostatných evidencích]

Ustanovení § 529, 531 až 533 se přiměřeně použijí na cenné papíry, které se přeměňují na zaknihované cenné papíry, které mají být vedeny v samostatné evidenci.

REFORMULACE: Přeměna zaknihovaných CP na CP

Pododdíl 2 Přeměna zaknihovaného cenného papíru na cenný papír

§ 536 [zveřejnění a uveřejnění rozhodnutí o přeměně ZCP na CP]

Rozhodl-li emitent o přeměně zaknihovaného cenného papíru na cenný papír, bez zbytečného odkladu své rozhodnutí zveřejní a rozhodnutí v téže lhůtě uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 537 [výpisy z centrální a navazující evidence]

(1) Centrální depozitář předá emitentovi do třiceti dnů ode dne, kdy obdrží emitentovo oznámení o přeměně zaknihovaného cenného papíru na cenný papír, výpisy z centrální i navazující evidence obsahující údaje o emisi zaknihovaného cenného papíru, o vlastnicích zaknihovaných cenných papírů, zda bylo nakládání se zaknihovaným cenným papírem pozastaveno a zda byl zaknihovaný cenný papír zastaven včetně označení zástavního věřitele.

(2) Centrální depozitář ani majitel účtu zákazníků nesmí po vyhotovení výpisu provést ve své evidenci žádný zápis týkající se zaknihovaného cenného papíru přeměňovaného na cenný papír.

§ 538 [zrušení evidence centrálním depozitářem]

(1) Centrální depozitář zruší evidenci zaknihovaného cenného papíru ke dni určenému emitentem, nejdříve však ke dni vyhotovení výpisu podle § 537 odst. 1 a neopozdějí do jednoho měsíce ode dne, kdy byl výpis vyhotoven.

(2) Zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru oznámí centrální depozitář organizátorovi evropského regulovaného trhu, na kterém jsou tyto zaknihované cenné papíry přijaty k obchodování, účastníkům centrálního depozitáře, kteří tuto skutečnost oznámí vlastníkům zaknihovaných cenných papírů a majitelům účtů zákazníků.

(3) Majitel účtů zákazníků zruší evidenci zaknihovaných cenných papírů k témuž dni jako centrální depozitář.

§ 539 [vznik práva na odevzdání emitentem]

(1) Vlastník zaknihovaného cenného papíru, který byl přeměněn na cenný papír, vzniká dnem zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru právo na odevzdání cenného papíru emitentem.

(2) Cenný papír je vydán nejdříve ke dni zrušení evidence.

§ 540 [omezení práva nakládat s CP a přeměna]

(1) Je-li ke dni zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru pozastaveno nakládání s cenným papírem, k němuž dal příkaz orgán veřejné moci, odevzdá emitent cenný papír tomuto orgánu.

(2) Je-li ke dni zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru pozastaveno nakládání se zaknihovaným cenným papírem, k němuž dala příkaz osoba k tomu oprávněná podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu, vznikne vlastníkovi tohoto zaknihovaného cenného papíru právo na odevzdání cenného papíru až po uplynutí doby, na kterou bylo nakládání se zaknihovaným cenným papírem pozastaveno. To neplatí, jestliže osoba, která dala příkaz k tomu, aby bylo pozastaveno nakládání, souhlasí s odevzdáním cenného papíru vlastníku.

§ 541 [zástavní účinky nedotčena zrušením evidence ZCP]

(1) Je-li ke dni zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru zaknihovaný cenný papír zastaven, zůstávají účinky zastavení nedotčeny; právo na odevzdání cenného papíru vzniká zástavnímu věřiteli. Povinnost odevzdat cenný papír emitent splní též tím, že se souhlasem zástavního věřitele uloží vydaný cenný papír do úschovy ve prospěch vlastníka a schovatelé předá propis zástavní smlouvy nebo její úředně ověřenou kopii.

(2) V případě přeměny zaknihovaného cenného papíru na cenný papír na řad na něm emitent vyznačí prohlášení o zastavení cenného papíru.

§ 542 [zveřejnění výzvy k převzetí CP, uveřejnění na Internetu, zaslání výzvy]

(1) Po zrušení evidence zaknihovaného cenného papíru emitent bez zbytečného odkladu zveřejní výzvu vlastníkům cenných papírů z této emise k jejich převzetí a výzvu o téže lhůtě uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Lhůty k převzetí cenného papíru určí ve výzvě obdobně podle § 529 odst. 2 a § 531.

(2) U cenného papíru na jméno nebo na řád zašle emitent výzvu k převzetí cenného papíru i na adresu sídla nebo bydliště vlastníka uvedenou v příslušné evidenci.

§ 543 [prodej nepřevzatých CP]

(1) Nepřevzeme-li vlastník cenný papír ani v dodatečně lhůtě, emitent jej prodá s odbornou péčí. Rozhodne-li emitent prodat cenný papír ve veřejné dražbě, uveřejní místo, dobu a předmět dražby alespoň dva týdny před jejím konáním.

(2) Emitent vyplátí výtěžek z prodeje cenného papíru vlastníku po započtení pohledávek vzniklých emitentovi v souvislosti s jeho prodejem.

§ 544 [použití ustanovení přiměřeně]

Na zaknihované cenné papíry vedené v samostatné evidenci se § 536 až 543 použijí přiměřeně.

Náležitosti CP

Vždy stanoví zákon, který je upravuje,
např.:

- § 155 obchodního zákoníku ,
- § 6 zákona č. 190/2004,

Náležitosti technického provedení kotovaných listinných CP

dříve upravovala vyhláška 260/2004 Sb., dnes vydává organizátor
regulovaného trhu

- Zejména:
- Umístění povinných údajů na plášti, kupónu a talónu cenného papíru
- Rozměry pláště, kupónu a talónu, spojení a oddělení pláště a kupónového archu
- Papír a barvy používané při tisku cenných papírů
- Tiskové techniky, kvalita tisku
- Bezpečnost tisku cenných papírů
- Grafická úprava listinných cenných papírů

Přehled ochranných prvků

zdroj <http://www.seccorporate.cz/prehled-ochrannych-prvku/>

- Přehled ochranných prvků
- PAPIR:
 - Pozitivní vodoznak ve tvaru stylizovaného květu Flower
 - Negativní vodoznak ve tvaru stylizovaného květu Flower
 - Papírová hmota není chemicky bělena
 - Papír obsahuje 50 % bavlny
 - Chemické jistění proti oxidačním a redukčním činidlům
 - Ochranná vlákna v papíru, svítící pod UV zářením do modra a žluta
- TISK:
 - Gilošový rámeček vytvořený pozitivními liniemi
 - Kombinovaný negativními liniemi
 - Ochranný podtiskový rastr složený z linií
 - Centrální giloš
 - IRIS- duhový přechod barev v podtisku
 - Mikropismo „NÁZEV SPOLEČNOSTI“ v podpisové lince
 - Ručně zpracované prvky zakombinované do giloši
 - Mikroprvky
 - Tzv. Intaglio rastr - kresebný motiv
 - Tisk viditelnou barvou svítící pod UV zářením
 - Ochranné číslování v řezu OCR- B1 tiskné černou barvou svítící do zelena
 - Hologram u hromadných akcií

Zvláštní ust. pro zaknihované CP

Náležitostí zaknihovaných CP ale není:

- jejich číselné označení, *(proto se zaknihované akcie zvlášť číslují při snižování kapitálu)*
- podpisy nebo jejich otisky, *(el. záznam nelze podepsat)*
- údaj o povolení příslušného státního orgánu. *(údaj není kam vyznačit)*

Příklad – náležitosti dluhopisů

- údaje o emitentovi
 - 1. u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
 - 2. u fyzické zahraniční osoby jméno a příjmení, datum narození, bydliště v České republice, obchodní firma, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- název dluhopisu, který obsahuje slovo "dluhopis", a u zvláštního druhu dluhopisu označení jeho druhu,
- ISIN = identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, je-li přidělováno, nebo jiný údaj identifikující dluhopis,
- jmenovitou hodnotu,
- údaj o schválení emisních podmínek,
- výnos dluhopisu nebo způsob stanovení jeho výše,
- datum emise,
- způsob a místo výplaty jmenovité hodnoty dluhopisu a výnosu z něho,
- formu dluhopisu,
- prohlášení emitenta, že se zavazuje splatit dlužnou částku způsobem a v místě uvedeném v emisních podmínkách,
- data splatnosti dluhopisu a výnosu z něho, není-li výnos určen rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,
- číselné označení dluhopisu,
- u dluhopisu znějícího na jméno i jméno a příjmení, obchodní firmu nebo název jeho prvního vlastníka,
- podpis nebo otisk podpisu osob oprávněných k datu emise jednat jménem emitenta, anebo podpis nebo otisk podpisu emitenta.

Historické dluhopisy (zdroj archiv ČNB, www.cnb.cz)

Pokladniční poukázka Živnostenské banky z roku 1869

4^{1/2}% bankovní dlužní Živnostenské banky

Vydání a emise CP - § 5 ZCP

- **Datum emise CP:** datum označující den, kdy může dojít k vydání cenného papíru prvému nabyvateli. Datum emise cenného papíru určí emitent, nevyplývá-li ze zvláštního zákona něco jiného.
- **(Datum) vydání CP:** CP je vydán dnem, kdy splňuje všechny náležitosti pro něj zákonem nebo jiným právním předpisem stanovené a kdy se v souladu se zákonem stanoveným způsobem stane majetkem svého nabyvatele.
- **§ 5/4 ZCP – řádné vydání** CP i pokud nebyl dodržen postup nebo jeho vydání prvním majiteli, je-li (další) majitel v dobré víře (+ poškozené osoby mají právo na náhradu škody)

Vydání akcie (majiteli)

- **ObZ: § 168/3** Společnost vymění toto potvrzení bez zbytečného odkladu po zápisu společnosti do obchodního rejstříku za zatímní list, pokud jde o upsané akcie, jejichž emisní kurs nebyl splacen v plném rozsahu, a za akcie, byl-li jejich emisní kurs zcela splacen.

REKODIFIKACE: Emise a vydání cenného papíru (519-522 NOZ)

§ 519 Emise cenného papíru

(1) Datum emise cenného papíru označuje den, kdy může dojít k vydání cenného papíru prvním nabyvateli. Není-li stanoveno jinak, určí datum emise cenného papíru emitent.

(2) Emisní podmínky vymezují práva a povinnosti emitenta a vlastníků cenných papírů, jakož i podrobnější údaje o emisi.

§ 520 Vydání cenného papíru

(1) Cenný papír je vydán dnem, kdy splňuje náležitosti stanovené pro něj zákonem nebo jiným právním předpisem a kdy se stanoveným způsobem stane majetkem svého nabyvatele.

(2) Peněžní částka, za kterou emitent cenný papír vydává, je emisní kurs cenného papíru.

§ 521 [vydání a nabytí v dobré víře]

(1) Byl-li nabyvatel v dobré víře, že nabyvá řádně vydaný cenný papír, je vydán i přesto, že nebyly dodrženy náležitosti postupu při vydání cenného papíru nebo že se cenný papír nestal vlastnictvím prvního nabyvatele stanoveným způsobem.

(2) Ten, do jehož práva bylo zasazeno tím, že nebyly dodrženy náležitosti postupu při vydání cenného papíru nebo že se cenný papír nestal vlastnictvím prvního nabyvatele stanoveným způsobem, má právo na náhradu škody vůči emitentovi i vůči osobě, která v této záležitosti jednala jménem emitenta nebo na jeho účet, za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 522 Stejnopisy

(1) Je-li cenný papír vydán ve více stejnopisech, musí být stejnopisy v textu listiny číslovány, jinak se každý stejnopis považuje za samostatný cenný papír.

(2) Bylo-li plněno na jeden stejnopis, zanikají práva ze všech ostatních stejnopisů.

Hromadné listiny

- JEN Akcie, poukázky na akcie, podílové listy nebo dluhopisy MOHOU BÝT VYDÁNY JAKO HROMADNÉ LISTINY
- Hromadná listina = listina nahrazující více zastupitelných CP (jednotlivé CP)
- Práva spojená s hromadnou listinou nemohou být převodem dělena na podíly.
- Vlastník hromadné listiny má právo na její výměnu za jednotlivé cenné papíry nebo jiné hromadné listiny. Hromadná listina musí mít náležitosti stanovené pro listinný cenný papír.

REKODIFIKACE: Hromadná listina (§524 NOZ)

§ 524 Hromadná listina

(1) Zastupitelné cenné papíry lze nahradit hromadnou listinou. Pro emisi a vydání hromadné listiny platí stejné podmínky jako pro vydání jednotlivého cenného papíru. Hromadná listina obsahuje alespoň ty náležitosti, které zákon stanoví pro jednotlivý cenný papír včetně jeho čísla.

(2) Vlastník hromadné listiny má právo na její výměnu za jednotlivé cenné papíry; určí-li emitent podmínky pro její výměnu, pak při splnění těchto podmínek.

(3) Práva z hromadné listiny nelze převodem dělit na podíly. To neplatí, pokud došlo k imobilizaci cenného papíru při jeho hromadné úschově; v tom případě musí takový podíl odpovídat jednotlivým cenným papírům, které jsou hromadnou listinou nahrazovány.

Hromadná listina (obrázky: tisková grafická s.r.o. www.primas.cz)

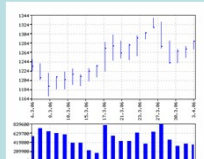
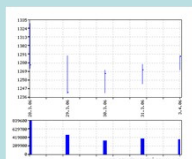
Emisní kurz, jmenovitá a tržní hodnota

- **Emisní kurz:** Peněžní částka, za kterou emitent vydává cenný papír - § 6 ZCP
Zvláštní zákony:
- Jmenovitá hodnota: Hodnota akcie (podíl na základním kapitálu), hodnota dluhopisu (kolik bude vráceno)
- Tržní hodnota: Hodnota cenného papíru při jeho převodu (na veřejném trhu)

Jmenovitá hodnota akcie (obrázky: www.primas.cz)

Akcie ZENTIVA (ISIN NL0000405173)
vývoj kurzu na burze cenných papírů Praha

- Vývoj kurzů akcií ZENTIVA na Burze cenných papírů Praha
- Vlevo nahoře – týden, vpravo nahoře měsíc, vlevo dole rok.
- Údaje ze dne 04.04.06
- V dubnu 2009 požádal emitent o ukončení obchodování těchto akcií na BCPP

Kupony - § 12 ZCP

- CP na doručitele – pro uplatnění práva na výnos z akcie, dluhopisu, podílového listu (lze je vydat)
- Kuponový arch – obsahuje kupony, může obsahovat talon
- Talon není CP, z talonu plyne právo na vydání nového kuponového archu

Obsah kuponu

údaje o

- druhu, emitentovi a číselném označení cenného papíru, k němuž byl vydán, s výjimkou číselného označení zaknihovaného cenného papíru,
- výši výnosu nebo způsobu jeho určení,
- datu a místa uplatnění práva na výnos.

REKODIFIKACE: Kupón (§523 NOZ)

§ 523 Kupón

(1) Je-li s cenným papírem spojeno právo na výnos, lze pro uplatnění tohoto práva vydat kupón jako cenný papír na doručitele; kupóny se vydávají v kupónovém archu. Je-li součástí kupónového archu talón, vyplývá z něho právo na vydání nového kupónového archu; **talón však není cenným papírem.**

(2) Kupón musí obsahovat alespoň údaje o

a) druhu a emitentovi cenného papíru, ke kterému byl vydán; byl-li kupón vydán k cennému papíru, vyžaduje se i jeho číselné označení,

b) výši výnosu nebo způsobu jejího určení a

c) datu a místu uplatnění práva na výnos.

REKODIFIKACE: Zatímní list (ZOK: §285)

§ 285 Zatímní list

(1) **Určí-li tak statuty, mohou být práva a povinnosti spojená s nesplacenou akcií spojena se zatímním listem.**

(2) Zatímní list je cenný papír na řad, který obsahuje

a) označení „zatímní list“,

b) jednoznačnou identifikaci společnosti,

c) jednoznačnou identifikaci vlastníka zatímního listu,

d) jmenovitou hodnotu tvořenou součtem jmenovitých hodnot nesplacených akcií,

e) počet akcií, které zatímní list nahrazuje, jejich formu nebo údaj, že nahrazuje zaknihované akcie, popřípadě i určení jejich druhu,

f) splacenou a nesplacenou část emisního kursu akcií a lhůtu pro jeho splácení a

g) podpis člena nebo členů představenstva. Podpis může být nahrazen jeho otiskem, pokud jsou na listině současně použity ochranné proky proti jejímu padělání nebo pozměnění.

(3) Převodce ručí společnost za dluhy, které byly se zatímním listem na nabyvatele převedeny.

REKODIFIKACE: Vyměnitelné a prioritní dluhopisy (ZOK: §286-294)

Oddíl 2 Vyměnitelné a prioritní dluhopisy

§ 286 Emise a vydání vyměnitelných a prioritních dluhopisů

(1) Určí-li tak statuty, může společnost na základě rozhodnutí valné hromady vydat dluhopisy, s nimiž je spojeno právo na jejich výměnu za akcie nebo prioritní dluhopisy, které obsahují právo na přednostní upisování akcií.

(2) Vydání vyměnitelných dluhopisů podle odstavce 1 může být vázáno na výměnu za již vydané akcie nebo na současně rozhodnutí společnosti o podminěném zvýšení základního kapitálu. Vydání prioritních dluhopisů je vázáno na současně rozhodnutí společnosti o podminěném zvýšení základního kapitálu.

(3) Platí, že schválením vydání prioritních dluhopisů podle odstavce 1 rozhodla valná hromada současně o omezení přednostního práva akcionářů na upsání akcií, a to v rozsahu, ve kterém může v souladu s emisními podmínkami a tímto rozhodnutím valné hromady své přednostní právo uplatnit vlastník dluhopisu; ustanovení § 488 odst. 4 se použije přiměřeně.

§ 287 Obsah usnesení

Usnesení valné hromady o vydání dluhopisů podle § 286 obsahuje

a) jmenovitou hodnotu dluhopisů a určení výnosu z nich,

b) počet dluhopisů,

c) místo a lhůtu pro uplatnění práv z dluhopisů s uvedením, jak bude oznámen počátek jejího běhu; lhůta pro uplatnění práva na výměnu dluhopisů za akcie (dále jen „výměnné právo“) nebo přednostního práva na upisování akcií nesmí být kratší než 2 týdny,

d) druh, formu, jmenovitou hodnotu a počet akcií, které lze za jeden dluhopis vyměnit nebo upsat, jejich formu nebo údaj, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry; jmenovitá hodnota akcií, které mohou být vyměněny za vyměnitelné dluhopisy, nesmí být vyšší, než je součet jmenovitých hodnot vyměnitelných dluhopisů, za něž mohou být vyměněny, a

e) navrhovanou výši emisního kursu dluhopisů nebo způsob, jak bude stanoven, anebo pověření pro představenstvo, aby stanovilo jeho výši, včetně určení nejnížší možné výše, v jaké může být emisní kurs určen.

§ 288 [použití zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech]

Na výměnitelné a prioritní dluhopisy se vztahují ustanovení jiného právního předpisu upravujícího dluhopisy, ledaže tento zákon stanoví jinak.

§ 289 [uplatnění práva na výměnu v případě zaknihovaných v/p dluhopisech]

V případě, že byly vydány výměnitelné nebo prioritní dluhopisy jako zaknihované cenné papíry, může výměnné nebo přednostní právo uplatnit osoba, které toto právo dle evidence zaknihovaných cenných papírů svědčilo ke dni, kdy mohlo být vykonáno poprvé.

§ 290 [právo na přednostní úpis akcií, zánik práva]

(1) Každý vlastník prioritního dluhopisu má přednostní právo upsat nové akcie za podmínek určených emisními podmínkami, upisují-li se akcie peněžitými vklady.

(2) Představenstvo oznámí způsobem určeným v emisních podmínkách, vždy však také na internetových stránkách emitenta, vlastníkům prioritního dluhopisu informaci obsahující alespoň

- místo a lhůtu pro uplatnění přednostního práva, která nesmí být kratší než 2 týdny, s uvedením, jak bude vlastníkům prioritních dluhopisů oznámen počátek běhu této lhůty,
 - druh, jmenovitou hodnotu a počet akcií, které lze za jeden dluhopis upsat, jejich formu nebo údaj o tom, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry, s tím, že lze upisovat jen celé akcie,
 - emisní kurs akcií upisovaných s využitím přednostního práva nebo způsob, jak bude stanoven, anebo informaci o tom, že představenstvo bylo pověřeno, aby stanovilo jeho výši, a
 - den podle § 289 pro uplatnění přednostního práva, jestliže byly prioritní dluhopisy vydány jako zaknihované cenné papíry.
- (3) Přednostní právo spojené s prioritním dluhopisem zaniká uplynutím lhůty stanovené pro jeho rukování.

§ 291 [samostatně převoditelné právo na přednostní úpis]

(1) Přednostní právo spojené s prioritním dluhopisem je samostatně převoditelné ode dne určeného v rozhodnutí valné hromady.

(2) Pokud je omezena převoditelnost prioritního dluhopisu, platí obdobné omezení také pro převod přednostního práva.

§ 292 [přednostní právo akcionářů na získání V/P dluhopisů]

(1) Akcionáři společnosti mají přednostní právo na získání výměnitelných nebo prioritních dluhopisů.

(2) Na přednostní právo podle odstavce 1 se použijí obdobně ustanovení tohoto zákona o přednostním právu na upisování akcií, včetně ustanovení o rozhodném dni a o samostatné převoditelnosti přednostního práva.

§ 293 [úpis VP/P dluhopisů obchodníkem s CP]

(1) Za omezení nebo vyloučení přednostního práva se nepovažuje, jestliže podle rozhodnutí valné hromady upíše všechny výměnitelné nebo prioritní dluhopisy obchodník s cennými papíry na základě smlouvy o obstarání vydání cenných papírů, pokud tato smlouva obsahuje povinnost obchodníka s cennými papíry prodat osobám, které mají přednostní právo na získání výměnitelných nebo prioritních dluhopisů, na jejich žádost, za určenou cenu a v určené lhůtě získané dluhopisy v rozsahu jejich přednostního práva.

(2) Na prodej výměnitelných nebo prioritních dluhopisů obchodníkem s cennými papíry akcionářům se použijí přiměřeně ustanovení tohoto zákona o přednostním právu upisováním akcií, včetně ustanovení o rozhodném dni a o samostatné převoditelnosti přednostního práva.

§ 294 [vzdání se práva na získání V/P dluhopisů]

(1) Akcionář se může přednostního práva na získání výměnitelných nebo prioritních dluhopisů vzdát i před rozhodnutím valné hromady, která o jejich vydání rozhoduje.

(2) Vzdání se přednostního práva se činí písemnou formou s úředně ověřeným podpisem nebo na valné hromadě rozhodující o vydání výměnitelných nebo prioritních dluhopisů. Vzdání se přednostního práva na valné hromadě se uvede ve veřejné listině osvědčující rozhodnutí valné hromady.

(3) Vzdání se přednostního práva má účinky i vůči každému dalšímu nabyvateli těchto akcií.

REKODIFIKACE: Opční list (ZOK: §295-297)

Oddíl 3 Cenný papír k uplatnění přednostních práv

§ 295 [opční list a jeho povaha]

- (1) Společnost může vydat k uplatnění přednostního práva opční list.
- (2) Opční list je cenný papír na doručitele.
- (3) Opční list lze vydat jako zaknihovaný cenný papír.

§ 296 [základní obsah opčního listu jako cenného papíru]

Opční list obsahuje

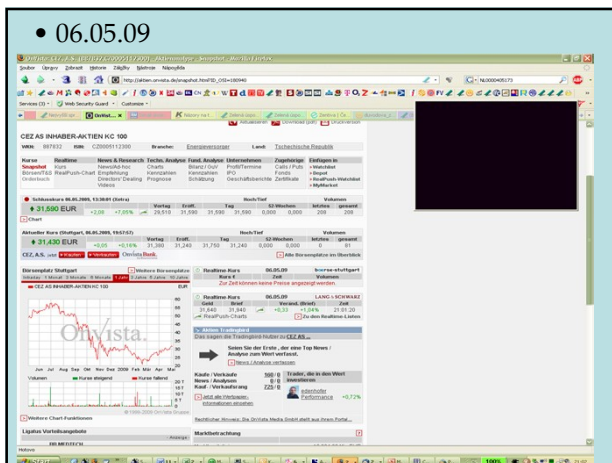
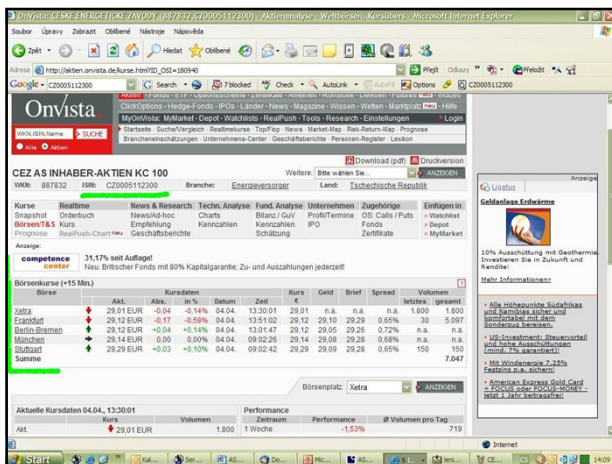
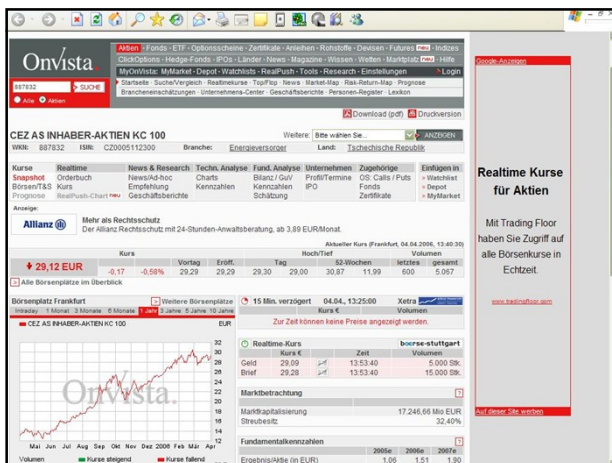
- a) označení, že se jedná o opční list,
- b) jednoznačnou identifikaci společnosti,
- c) určení, kolik akcií a jaké formy nebo kolik akcií, jež budou vydány jako zaknihované cenné papíry, jakého druhu anebo kolik dluhopisů společnosti, jaké formy nebo kolik dluhopisů, jež budou vydány jako zaknihované cenné papíry, a v jaké jmenovité hodnotě lze získat z opčního listu, a
- d) lhůtu a podmínky pro uplatnění práva.

§ 297 [listinné a zaknihované opční listy]

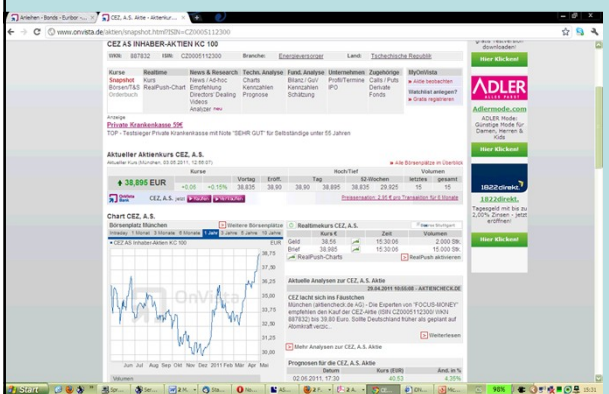
- (1) Opční list obsahuje i číselné označení a podpis člena nebo členů představenstva. Podpis může být nahrazen jeho otiskem, pokud jsou na listině současně použity ochranné proky proti jejímu padělání nebo pozměnění.
- (2) V případě, že byly opční listy vydány jako zaknihované cenné papíry (dále jen „zaknihovaný opční list“), postačí, že údaje uvedené v § 296 jsou zjistitelné z evidence zaknihovaných cenných papírů. Mají-li být vydány zaknihované opční listy, dá společnost osobě, která vede evidenci zaknihovaných cenných papírů, příkaz k zápisu zaknihovaných opčních listů na majetkový účet v evidenci zaknihovaných cenných papírů, bylo-li přednostní právo uplatněno ve stanovené lhůtě po splnění podmínek pro vydání těchto cenných papírů. Současně dá společnost příkaz ke zrušení těch opčních listů, z nichž bylo přednostní právo uplatněno, nebo nebylo-li právo z nich plynoucí uplatněno v určené lhůtě.

ISIN

- **Identifikační označení** podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů, je-li přidělováno,
- (ISIN) přidělí investičnímu nástroji pro účely obchodování na regulovaném nebo volném trhu na žádost centrálního depozitáře - § 3 ZPKT
- § 202 – přechodné ustanovení – do zahájení činnosti centrálního depozitáře ISIN přiděluje ČNB (v ZPKT je uvedena Komise pro cenné papíry) podle stávajících předpisů

03.05.2011 (aktuálně 38,895€, max za 3r zpětně více než 50€)

Smlouvy o cenných papírech - ZCP

- Smlouvy o převodech CP - §§ 13 – 20
- Obstaravatelské smlouvy - §§ - 33b
- S. o uložení, správě, úschově a obhospodařování CP - §§ 34
- Zástavní smlouva CP - §§ 39 – 44a
- Podle § 261/3 jsou všechny úplatné smlouvy o CP absolutními obchodními závazkovými vztahy.

Smlouvy o převodech CP - §§ 13 – 20

- Smlouva o úplatném převodu CP - § 13
- Smlouva o bezúplatném převodu - § 13/3
- Smlouva o půjčce CP - § 16a

Smlouva o úplatném převodu CP

- Řídí se (subsidiárně) úpravou kupní smlouvy v ObZ, pokud ze ZCP nebo povahy věci nevyplývá něco jiného.
- K platnosti smlouvy se vyžaduje, aby v ní byly **určeny převáděné CP** a jejich **kupní cena**.
- Strany mohou projeviti vůli uzavřít **KSCP i bez určení kupní ceny**, pak je tato S platná a kupující je povinen zaplatit **cenu odpovídající 1) nejnižšímu kurzu na regulovaných trzích (burza, mimoburzovní trh) v den uzavření S**. Pokud nebyl obchodován, tak odpovídající **2) poslednímu obchodování**. Jinak **3) jmenovitou hodnotu**, jinak **4) cenu**, kterou bylo možno docílit při vynaložení odborné péče.

Smlouva o bezúplatném převodu CP

- pokud ze ZCP nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného, řídí se úpravou darovací smlouvy z OZ

Smlouva o půjčce CP

- Věřitel se zavazuje, že převede na dlužníka určitý počet zastupitelných cenných papírů, a dlužník se zavazuje převést na věřitele po uplynutí sjednané doby stejný počet zastupitelných cenných papírů.
- Dlužník se může zavázat zaplatit za půjčení cenných papírů cenu, pokud strany sjednají její výši.

Převody listinných CP

- L.CP na majitele
- L.CP na řad
- L.CP na jméno
- Předání
- Rubopis (bezpodmínečný) + předání
- Smlouva v písemné formě

Převody zaknihovaných CP

- Upravuje Z 256/2004 Sb. (ZPPKT) - § 95
- (1) Rozhodující údaje pro uplatnění práv spojených se zaknihovaným investičním nástrojem jsou údaje zapsané na účtu vlastníka k závěrečné dne [§ 104 odst. 1 písm. j)].
- (2) Zápis do evidence investičních nástrojů se provede na základě příkazu oprávněné osoby, který obsahuje veškeré údaje, které se do této evidence zapisují. Zápis se provede neprodleně po přijetí příkazu, pokud oprávněná osoba nestanoví pozdější okamžik zápisu.
- (3) Jestliže osoba dává příkaz k zápisu do evidence investičních nástrojů vedené centrálním depozitářem prostřednictvím účastníka centrálního depozitáře (§ 109), účastník centrálního depozitáře ověří oprávněnost této osoby k podání příkazu. V ostatních případech ověřuje oprávněnost osoby k podání příkazu k zápisu do evidence investičních nástrojů osoba, která tuto evidenci vede.

Nabytí od nevlastníka - § 20 ZCP

- Nabyvatel se stává majitelem i pokud převodce neměl právo převést CP, ledaže věděl nebo musel vědět, že převodce toto právo v době převodu neměl. *Ledaže Z stanoví jinak (např. Z191/1950Sb.)*
- V pochybnostech se dobrá víra předpokládá.
- Pro zaknihované CP platí ochrana dobré víry obdobně - § 96/3 ZPPKT
- Odchylný režim – např. Z 191/1950 Sb.

Obstaravatelské smlouvy

- Komisionářská S o obstarání koupě/prodeje CP - § 28 ZCP
- Mandátní S o obstarání koupě/prodeje CP - § 33
- S o zprostředkování koupě/prodeje CP - § 33
- S o obstarání vydávání zastupitelného CP - § 33a
- S o obstarání vracení zastupitelného CP - § 33a
- S o zprostř. vydávání zastupitelného CP - § 33b
- S o zprostř. vracení zastupitelného CP - § 33b

Komisionářská S

- Komisionář **jedná vlastním jménem** na účet komitenta.
- Obstarání koupě / prodeje CP – obl. pís. Forma, subsidiárně se použije ObZ,
- Pokyn pís. formu, ledaže se dohodnou jinak. Pokud je pokyn v jiné formě, musí komisionář na žádost vydat pís. potvrzení o pokynu.
- Komisionářská smlouva je nejčastější S, protože na burzovním trhu spolu tradičně obchodovali pouze členové burzy.

Některá p/p účastníků

- Záloha na žádost, povinnost na žádost předat listinný CP, v evidenci zapsat pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným CP
- Komisionář může sám koupit / prodat vlastní CP, jen pokud to S výslovně připouští,

Pokyn bez určení ceny

- Je přípustný,
- Komisionář je povinen koupit: nejvýše za nejnižší a prodat jej nejméně za nejvyšší kurs, za který byl v den koupě nebo prodeje zastupitelný CP kupován/prodáván na regulovaném trhu.
- Pokud není prodáván, tak: Koupit za nejnižší / prodat za nejvyšší cenu, kterou bylo možné při odborné péči docílit.

Mandátní smlouva

- Mř koupí nebo prodá jménem mandanta cenný papír podle pokynů mandanta nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku, a mandant se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Povinná písemná forma
- P/p - § 31 platí obdobně
- Subsidiárně se použije ObZ

S o zprostředkování

- Zprostředkovatel se zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost prodat nebo koupit cenný papír, a zájemce se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Povinná písemná forma
- Subsidiárně se použije ObZ

S o obstarání vydání / vracení

- Jen zastupitelné CP, povinná písemná forma
- S týkající se investičních cenných papírů může jako obstaravatel uzavřít pouze obchodník s CP, nevyplyvá-li z povolení obchodníka s CP něco jiného, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

S o zprostředkování vydání / vracení

- Jen zastupitelné CP, povinná písemná forma
- jako zprostředkovatel uzavřít pouze obchodník s CP nebo organizátor regulovaného trhu, nevyplyvá-li z povolení obchodníka s CP nebo organizátora regulovaného trhu něco jiného.

Úschova, správa, uložení a obhospodařování CP

- Smlouva o úschově CP
- Smlouva o správě CP
- Smlouva o uložení CP
- Smlouva o obhospodařování CP

Smlouva o úschově CP

- Smlouvou o úschově CP se zavazuje schovatel převzít listinný cenný papír k uložení do samostatné nebo hromadné úschovy a uschovatel se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Smlouva musí obsahovat určení osob, které jsou oprávněny s listinným CP ukládaným do úschovy nakládat.
- Není-li ve smlouvě úplata určena, má schovatel právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Úschova listinných / zaknihovaných

- Úschova listinných - § 34/1-11 + § 35 (druhotná úschova)
- Úschova zaknihovaných – dle § 34/12 se § 34/1-11 použijí obdobně

Samostatná úschova – CP

- Uložení listinného CP jednoho uschovatele odděleně od listinných CP ostatních uschovatelů.
- Schovatel je povinen vrátit uschovateli tentýž listinný cenný papír, který mu uschovatel svěřil do úschovy.
- Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.

Hromadná úschova

- Společné uložení zastupitelného listinného cenného papíru uschovatele se zastupitelnými listinnými cennými papíry jiných uschovatelů.

- Schovatel je povinen odevzdat uschovateli zastupitelný listinný cenný papír, avšak uschovatel nemá právo na vrácení téhož listinného cenného papíru, který svěřil schovateli do úschovy.
- Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.
- Zastupitelné cenné papíry v hromadné úschově jsou společným majetkem uschovatelů. Podíl uschovatele na společném majetku je dán poměrem součtu jmenovitých hodnot zastupitelných cenných papírů jím uložených do hromadné úschovy k součtu jmenovitých hodnot všech zastupitelných cenných papírů v hromadné úschově. Nemají-li cenné papíry jmenovitou hodnotu, použije se místo jmenovité hodnoty počet kusů cenných papírů.
- Ustanovení o spoluvlastnictví se na zastupitelné cenné papíry v hromadné úschově nepoužijí. Každý uschovatel je oprávněn svá práva vůči schovateli uplatňovat samostatně.

Druhotná úschova - § 35

- Předání CP převzatých do úschovy jinému schovateli do úschovy (smlouva mezi původním schovatelem a třetí osobou, která je schovatelem),
- Schovatel je oprávněn takto jednat i bez souhlasu majitele CP

Evidence o list.CP v úschově

- Evidence obsahuje obchodní firmu nebo název nebo jméno, identifikační číslo nebo rodné číslo a sídlo nebo místo podnikání nebo bydliště uschovatele a emitenta, druh listinného cenného papíru a jeho jmenovitou hodnotu.
- U samostatné úschovy listinného cenného papíru obsahuje evidence i jeho číslo a místo uložení.

- Jestliže se listinný cenný papír nenachází u schovatele v době uzavření smlouvy, je schovatel povinen jej převzít a uložit.
- Schovatel je povinen chránit listinný cenný papír před ztrátou, zničením, poškozením nebo znehodnocením.
- Uschovatel je oprávněn kdykoli požadovat, aby mu byl listinný cenný papír odevzdán a předat jej zpět schovateli, jestliže smlouva o uložení cenných papírů nezanikla.

Ukončení smlouvy

- Není-li smlouva o úschově cenných papírů uzavřena na dobu určitou, může ji schovatel nebo uschovatel vypovědět. Není-li smlouva výpovědní lhůta, může schovatel vypovědět smlouvu ke konci následujícího kalendářního měsíce a uschovatel s okamžitou účinností.
- Nevyplyvá-li ze smlouvy o úschově cenných papírů nebo z projevu vůle uschovatele v souvislosti s vyzvednutím uloženého cenného papíru jinak, považuje se smlouva za zaniklou, jestliže uschovatel vyzvedl všechny uložené listinné cenné papíry.

Zástavní právo / konkurs

- Zástavní právo schovatele k zajištění svých práv ze smlouvy o úschově cenných papírů k listinnému cennému papíru uloženému do úschovy, pokud se u něj nachází (*obdoba zákonného zástavního práva z nájemní smlouvy*)
- Prohlášení konkursu na majetek schovatele – CP z hromadné úschovy nejsou součástí konkursní podstaty, mají být vydány majitelům, nevyzvednuté CP budou uloženy u jiného schovatele za podmínek obdobných (správce je povinen učinit potřebná opatření), správce má právo na náhradu nákladů proti úpadci, uschovatelé ručí za úhradu takto vzniklých nákladů podle poměru svých podílů.

Smlouva o správě CP

- Správce se zavazuje, že bude činit po dobu trvání smlouvy veškeré právní úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s určitým cenným papírem, a vlastník cenného papíru se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Není-li úplata ve smlouvě určena, má správce právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Povinnosti správce

- I bez pokynů vlastníka cenného papíru učinit veškeré úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s cenným papírem, zejména požadovat splnění závazků spojených s cenným papírem, jakož i vykonávat výměnná nebo předkupní práva s cenným papírem spojená, pokud smlouva nestanoví jinak.

- Správce je povinen plnit pokyny vlastníka CP; tyto pokyny musí být dány písemně, jestliže smlouva o správě CP nepřipouští jinou formu. Na nesprávné pokyny je správce povinen vlastníka CP včas upozornit.
- Vyžaduje-li to povaha úkonu, který má správce uskutečnit, je vlastník CP povinen předat správci listinný CP nebo potřebnou písemnou plnou moc, a to včas poté, kdy k tomu byl správcem vyzván. Týká-li se úkon zaknihovaného CP, je jeho vlastník povinen po vyzvání správcem včas učinit opatření, aby byl správce oprávněn v potřebném rozsahu dávat příkazy k nakládání se zaknihovaným CP.

Dohled nad kapitálovým trhem

- Od 01.04.06 vykonává dle Z 15/1998 Sb. dohled Česká národní banka
- ČNB posiluje důvěru investorů a emitentů investičních nástrojů v kapitálový trh.
- Zejména tím, že přispívá k ochraně investorů a k rozvoji kapitálového trhu a podporuje osvětu v této oblasti.
- Komise pro cenné papíry vykonávala tento dohled až do 31.03.06, k 01.04.06 byla zrušena.

ČNB v oblasti dohledu nad kapitálovým trhem

- a) vykonává dohled v rozsahu stanoveném tímto zákonem a zvláštními právními předpisy upravujícími oblast podnikání na kapitálovém trhu, kolektivního investování, dluhopisů, práva obchodních společností a oblast umísťování peněžních prostředků penzijních fondů1),
- b) rozhoduje o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech právnických a fyzických osob, pokud tak stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpisy upravující oblast podnikání na kapitálovém trhu, kolektivního investování, dluhopisů, práva obchodních společností a oblast umísťování peněžních prostředků penzijních fondů1),
- c) kontroluje plnění informačních povinností osob podléhajících dohledu České národní banky stanovených tímto zákonem a zvláštními právními předpisy upravujícími oblast podnikání na kapitálovém trhu, kolektivního investování, dluhopisů, práva obchodních společností a oblast umísťování peněžních prostředků penzijních fondů1),
- d) vykonává další činnosti podle tohoto zákona.

Některé důležité pojmy kapitál. trhů

profesionálním investor

- 1. obchodník s cennými papíry,
- 2. banka,
- 3. pojišťovna,
- 4. zajišťovna,
- 5. investiční společnost,
- 6. investiční fond,
- 7. penzijní fond,
- 8. provozovatel platebního systému,
- 9. provozovatel vypořádacího systému,
- 10. osoba, která vydává a spravuje platební prostředky,
- 11. osoba, která podnikatelsky poskytuje finanční pronájem (finanční leasing),
- 12. osoba, jejíž rozhodující činností je nabývání účasti na jiných společnostech,
- 13. osoba, která podnikatelsky poskytuje záruky,
- 14. obchodní společnost, která podle poslední výroční zprávy nebo konsolidované výroční zprávy splňuje alespoň dvě ze tří kritérií, kterými jsou celková výše aktiv odpovídající v korunách českých částce alespoň 20 000 000 eur, čistý roční obrát odpovídající v korunách českých částce alespoň 40 000 000 eur a vlastní kapitál odpovídající v korunách českých částce alespoň 2 000 000 eur,
- 15. zahraniční osoba, která odpovídá některé z osob uvedených v bodech 1 až 14,
- 16. stát nebo členský stát federace,
- 17. Česká národní banka, zahraniční centrální banka nebo Evropská centrální banka,
- 18. mezinárodní finanční instituce,

- **Kvalifikovaná účast** - přímý nebo nepřímý podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech osoby nebo jejich součet, který představuje alespoň 10 % nebo umožňuje uplatňovat významný vliv na její řízení,
- **nepřímý podíl** - podíl držený prostřednictvím jiné osoby nebo skupiny osob jednajících ve shodě,
- **úzké propojení** - vztah mezi osobami
 - 1. z nichž jedna osoba má přímý nebo nepřímý podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech jiné osoby, který představuje alespoň 20 %,
 - 2. z nichž jedna osoba ovládá jinou osobu, nebo
 - 3. ovládanými stejnou osobou,
- **klamavý údaj** - údaj způsobilý vyvolat klamnou představu o předmětu, jehož se týká;klamavým údajem je i údaj pravdivý, který vzhledem k souvislosti, v níž byl použit, může uvést v omyl.

Investiční nástroje / investiční CP

- investiční cenné papíry,
- cenné papíry vydané fondem kolektivního investování,
- nástroje, se kterými se obvykle obchoduje na peněžním trhu (nástroje peněžního trhu),
- deriváty.
- akcie nebo obdobné CP představující podíl na společnosti, se kterými lze obchodovat na kapitálovém trhu,
- dluhopisy nebo obdobné CP představující právo na splacení dlužné částky, se kterými lze obchodovat na kapitálovém trhu,
- CP opravňující k nabytí CP uvedených v písmenu a) nebo b), se kterými se běžně obchoduje na kapitálovém trhu, s výjimkou platebních nástrojů.

Investiční služby - § 4 ZPKT

Hlavní investiční služby:

- přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů,
- provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby,
- obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
- obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj,
- upisování nebo umístování emisí investičních nástrojů.

Doplňkové investiční služby:

- správa investičních nástrojů,
- úschova investičních nástrojů,
- poskytování úvěru nebo půjčky zákazníkovi za účelem umožnění obchodu s investičním nástrojem, na němž se poskytovatel úvěru nebo půjčky podílí,
- poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se přeměn společností nebo převodů podniků,
- poradenská činnost týkající se investování do investičních nástrojů,
- provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb,
- služby související s upisováním emisí investičních nástrojů,
- pronájem bezpečnostních schránek.

Obchodník s CP

- § 5 ZPPKT
- *Obchodník s cennými papíry je právnická osoba, která poskytuje investiční služby na základě povolení ČNB k činnosti obchodníka s cennými papíry.*

Udělení povolení § 6 ZPPKT

- ČNB udělí povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry pouze akciové společnosti,
- a) která vydává pouze zaknihované akcie nebo listinné akcie na jméno, tím není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu o podobě prioritních akcií vydávaných bankou,
- b) která má sídlo i skutečné sídlo na území České republiky,
- c) která má průhledný a nezávadný původ základního kapitálu,
- d) která předloží plán obchodní činnosti a návrh organizační struktury obchodníka s cennými papíry,
- e) která má věcné, personální a organizační předpoklady pro výkon činnosti obchodníka s cennými papíry, zejména
 - 1. splacen základní kapitál,
 - 2. její vedoucí osoby splňují podmínky schvalování osob podle § 10,
 - f) která předloží návrh pravidel obezřetného poskytování investičních služeb a návrh pravidel jednání obchodníka s cennými papíry se zákazníky, která splňují požadavky tohoto zákona,
 - g) na které mají kvalifikovanou účast osoby vhodné z hlediska zdravého a obezřetného vedení obchodníka s cennými papíry,
 - h) jejíž úzké propojení s jinou osobou nebrání účinnému výkonu dozoru nad obchodníkem s cennými papíry; při úzkém propojení s osobou, která má sídlo nebo skutečné sídlo ve státě, který není členským státem Evropské unie, nesmí právní řád takového státu a způsob jeho uplatňování včetně vymahatelnosti práva bránit účinnému výkonu dozoru nad obchodníkem s cennými papíry.
- (2) V povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry Komise uvede, které hlavní a doplňkové investiční služby je obchodník s cennými papíry oprávněn poskytovat a ve vztahu ke kterým investičním nástrojům. Povolení musí obsahovat alespoň jednu hlavní investiční službu.
- (3) Vlastní kapitál obchodníka s cennými papíry, který není bankou a nemá poskytování investičních služeb omezené podle odstavce 4 nebo má povolenou investiční službu podle § 4 odst. 3 písm. b), musí v korunách českých činit alespoň částku odpovídající 730 000 €.

Některé podmínky podnikání obchodníka s CP

- Kapitálová přiměřenost
- Schvalování vedoucí osoby obchodníka s CP
- Kontrolované nabývání a pozbývání účasti (podílu) na obchodníku s CP, který není bankou
- Pravidla obezřetného poskytování investičních služeb
- Deník obchodníka s CP
- Výkon činnosti pomocí **makléřů**

Makléř

- Fyzická osoba, která na základě povolení vykonává odbornou obchodní činnost při poskytování investiční služby.
- ČNB udělí povolení k činnosti makléře na základě žádosti, jestliže žadatel složil makléřskou zkoušku a je důvěryhodný.
- ČNB může prominout složení makléřské zkoušky osobě, která
 - a) prokáže složení obdobné zkoušky před samosprávnou organizací působící v oblasti kapitálového trhu, nebo
 - b) prokáže složení obdobné zkoušky v zahraničí a prokáže znalost právních předpisů upravujících kapitálový trh v České republice.
- Žádost o povolení k činnosti makléře musí obsahovat údaje a k ní připojené doklady musejí prokazovat skutečnosti uvedené v odstavci 2. Náležitosti žádosti a její přílohy stanoví prováděcí právní předpis.
- Povolení k činnosti makléře obsahuje druh odborné specializace makléře. Povolení se uděluje na dobu neurčitou.

Jednání obchodníka s CP se zákazníky

Obchodník s CP musí:

- poskytovat investiční služby s odbornou péčí spočívající zejména v kvalifikovaném, čestném a spravedlivém jednání v nejlepším zájmu zákazníků a řádného fungování trhu
- požadovat od zákazníka, podle druhu a rozsahu zákaznickem požadovaných investičních služeb, informaci o jeho hospodářské situaci, zkušenostech v oblasti investic do investičních nástrojů a cílech, které mají být požadovanou službou dosaženy,
- informovat zákazníka úplně, pravdivě a srozumitelně o každé podstatné skutečnosti související s poskytnutím investiční služby, zejména o možných rizicích,
- požadovat písemný souhlas zákazníka k poskytnutí investiční služby, ze které vyplývají další finanční závazky,
- informovat neprodleně zákazníka o obchodech, které pro něho uzavřel,
- nelze-li se vyhnout střetu zájmů, je povinen dát přednost zájmům zákazníka před zájmy vlastními a při střetu zájmů zákazníků musí jednat spravedlivě,
- plnit pokyny zákazníků za nejlepších podmínek a vyřizuje je v pořadí, v jakém je přijal,
- podrobně informovat zákazníka o podmínkách poskytování náhrad z Garančního fondu obchodníků s cennými papíry (dále jen "Garanční fond") a na žádost zákazníka jej informovat o způsobu uplatňování nároku na výplatu náhrady,
- při propagaci svých investičních služeb používat pravdivé informace,
- při poskytování investičních služeb formou uzavírání smluv při použití výhradně prostředků komunikace na dálku (musí) dodržovat povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem upravujícím cenné papíry.

• Obchodník s CP nesmí:

- poskytovat klamavé informace,
- zneužívat Garanční fond,
- zamlčovat důležité skutečnosti,
- nabízet výhody, jejichž spolehlivost nemůže zaručit.

Investiční zprostředkovatel

- osoba, která poskytuje investiční službu **přijímání a předávání pokynů** týkajících se investičních cenných papírů nebo cenných papírů vydaných fondem kolektivního investování, avšak
 - a) nepřijímá peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků,
 - b) pokyny předává pouze
 - 1. bance,
 - 2. obchodníkovi s cennými papíry,
 - 3. zahraniční osobě, která má sídlo v členském státě Evropské unie a jejíž předmět podnikání odpovídá činnosti některé z osob uvedených v bodech 1 a 2,
 - 4. organizační složce zahraniční osoby, která má povolení podle § 28 odst. 1,
 - 5. investiční společnosti,
 - 6. investičnímu fondu, nebo
 - 7. zahraniční osobě oprávněné veřejně nabízet a vydávat své cenné papíry fondu kolektivního investování v České republice.
- Činnost investičního zprostředkovatele může vykonávat pouze osoba, která je zaregistrovaná u ČNB (*dříve Komise*).

Veřejná nabídka investičních CP

- jakékoli jednání, kterým se sděluje širšímu okruhu osob dostatek informací o nabízených cenných papírech a podmínkách pro jejich nabytí, které investor potřebuje pro své rozhodnutí pro koupi nebo úpis těchto cenných papírů.**
- Osoba, která hodlá veřejně nabízet cenné papíry, je povinna nejpozději v okamžiku veřejné nabídky uveřejnit **schválený prospekt** cp – výjimky jsou uvedeny v § 35/2,3 ZPPKT

Prospekt, základní prospekt, dodatek k prospektu

- Prospekt
- Základní prospekt § 36a
- Dodatek k prospektu § 36j – v případě podstatné změny okolností mezi schválením prospektu a ukončením veřejné nabídky nebo zahájením obchodování na oficiálním trhu
- Prospekt schvaluje ČNB – emitent se sídlem v CZ nebo se sídlem mimo EU, pkd je CZ 1.státem, de mají být cp nabízeny k prodeji nebo přijaty k obchodování na regulovaném trhu

Základní prospekt § 36a

- a) dluhové cp vydávané v rámci nabídkového programu
- b) dluhové cenné papíry vydávané průběžně či opakovaně bankou, zahraniční osobou s obdobným předmětem podnikání, spořitelním a úvěrním družstvem nebo zahraniční osobou s obdobným předmětem podnikání v případě, že

1. výnosy z emise uvedených cenných papírů jsou vkládány do aktiv, která zajišťují dostatečné krytí závazků vyplývajících z cenných papírů do data jejich splatnosti, a

2. při platební neschopnosti příslušné banky, zahraniční osoby s obdobným předmětem podnikání, spořitelního a úvěrního družstva nebo zahraniční osoby s obdobným předmětem podnikání jsou uvedené výnosy v první řadě určeny ke splacení splatného kapitálu a úroků.

Uveřejnění prospektu § 36h

- BZO po schválení nebo doručení osvědčení o schválení, nejméně jedním z těchto způsobů:
- V úplném znění způsobem umožňujícím dálkový přístup – stránky obchodníka,
- V úplném znění v alespoň jednom celostátně distribuovaném deníku (spolu s int.na stránkách ocp),
- Brožury bezplatně dostupné v sídle ... provozovně organizátora veř.trhu (a současně na int. na str. ocp)
- Dálkově na int. na str. organizátora reg.trhu, kde je žádáno o obchodování
- Dálkově na int. na str. nabízející, pokud veřejně nabízí jiná osoba než emitent
- Jen česky nebo anglicky, shrnutí musí být vždy česky
- Prospekt musí být dostupný 5 let (příjeti k obchodování) nebo 12 měsíců (veřejná nabídka)
- Platnost prospektu – 12 měsíců od prvního uveřejnění

Regulovaný trh s investičními nástroji

Trh:

- který má stanovená pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování,
- na kterém se obchoduje pravidelně,
- který má stanovená pravidla pro tvorbu kurzů investičních nástrojů,
- který pravidelně uveřejňuje kurzy investičních nástrojů dosažené při obchodování,
- který podléhá dozoru dozorového úřadu státu, ve kterém má sídlo a skutečné sídlo,
- uvedený v seznamu regulovaných trhů zveřejněném v Úředním věstníku Evropské unie, který uveřejňuje Komise podle zvláštního právního předpisu.

Organizace trhu, rozdělení trhu

- V České republice může regulovaný trh organizovat burza nebo organizátor mimoburzovního trhu s investičními nástroji (dále jen "mimoburzovní trh").
- Podle podmínek pro přijetí investičního nástroje k obchodování může být regulovaný trh rozdělen na
- **oficiální trh** s cennými papíry, který může být v souladu s vnitřními předpisy organizátora regulovaného trhu rozdělen na více částí,
- **speciální trh** s investičními nástroji, které nejsou cennými papíry.

- **Volný trh** = trh s investičními nástroji, pro který podmínky pro přijímání investičních nástrojů k obchodování, podmínky pro vyloučení investičních nástrojů z obchodování, podmínky pro pozastavení obchodování s investičními nástroji a případné informační povinnosti spojené s přijetím investičních nástrojů k obchodování stanoví organizátor regulovaného trhu ve svých všeobecných obchodních podmínkách.

Uveřejňování kurzu investičního nástroje

Organizátor regulovaného trhu uveřejňuje:

- **aktuální kurz** investičního nástroje, se kterým se obchoduje na jím organizovaném trhu,
- **závěrečný kurz** investičního nástroje, se kterým se obchoduje na jím organizovaném trhu; závěrečný kurz se uveřejňuje po skončení obchodního dne v kurzovním lístku urzu investičního nástroje

Trhy cenných papírů

Dříve:

- Burza cenných papírů
- Mimoburzovních trh

Burza cenných papírů

- Burza je právnická osoba, která organizuje trh s investičními nástroji pro osoby oprávněné uzavírat burzovní obchody.
- K činnosti burzy je třeba povolení ČNB.

Burza CP – pouze a.s., ...

- a) která vydává **pouze akcie na jméno**,
- b) která má **sídlo i skutečné sídlo na území České republiky**,
- c) která má základní kapitál alespoň **100 000 000 Kč**,
- d) která má **průhledný a nezávadný původ** základního kapitálu,
- e) která má **věcné, personální a organizační předpoklady** pro výkon činnosti burzy, zejména
 1. splacen základní kapitál,
 2. její vedoucí osoby splňují podmínky schvalování osob obdobně podle § 10,
- f) na které mají kvalifikovanou účast osoby vhodné z hlediska zdravého a obezřetného vedení burzy,
- u které **úzké propojení s jinou osobou nebrání účinnému výkonu státního dozoru nad burzou**; při úzkém propojení s osobou, která má sídlo a skutečné sídlo ve státě, který není členským státem Evropské unie, nesmějí právní řád a způsob jeho uplatňování včetně vymahatelnosti práva bránit účinnému výkonu státního dozoru nad burzou,
- **která předloží návrh burzovních pravidel**, která obsahují zejména strukturu trhů, které burza organizuje, podmínky pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na jednotlivých trzích a informační povinnosti spojené s přijetím investičních nástrojů k obchodování na jednotlivých trzích; návrh burzovních pravidel Komise

Mimoburzovní trh

- Organizátor mimoburzovního trhu organizuje trh s investičními nástroji, k organizování je třeba povolení ČNB.
- Podmínky (§ 74) podobné jako u burzy (jen základní kapitál je nižší = 10 000 000 Kč)

Centrální evidence cenných papírů (§ 92 ZPKT)

- Evidence všech zaknihovaných cenných papírů vydaných v České republice, s výjimkou a) zaknihovaných podílových listů otevřeného podílového fondu, pokud jsou vedeny v samostatné evidenci (§ 93),
- b) zaknihovaných cenných papírů vedených v evidenci České národní banky podle zvláštního právního předpisu upravujícího činnost České národní banky.

- Vede ji **centrální depozitář** a osoby oprávněné vést evidenci navazující na centrální evidenci cenných papírů vedenou centrálním depozitářem.
- **Evidenci navazující může vést:** a) obchodník s cennými papíry, který má v povolení uvedenou investiční službu úschova investičních nástrojů, b) investiční společnost, která má v povolení uvedenou investiční službu úschova investičních nástrojů, c) Česká národní banka, d) zahraniční osoba, jejíž předmět podnikání odpovídá činnosti osob uvedených v písmenech a) a b) a která je oprávněna poskytovat investiční služby v České republice, e) zahraniční centrální depozitář nebo zahraniční osoba oprávněná vést evidenci investičních nástrojů.

Majetkové účty § 94 ZPPKT

- Centrální depozitář eviduje investiční nástroje na účtech vlastníků nebo účtech zákazníků.
- Účet vlastníka: Pro osobu, která je vlastníkem investičních nástrojů evidovaných na tomto účtu
- Účet zákazníků: Pro osobu, která není vlastníkem investičních nástrojů evidovaných na tomto účtu
- Centrální depozitář vede vždy též evidenci emise zaknihovaných cenných papírů.

Obsah a rozsah majetkového účtu

- "(2) Majetkový účet musí obsahovat:
- údaje o osobě, pro kterou je veden, a u fyzické osoby též rodné číslo.
- Na majetkovém účtu se evidují alespoň investiční nástroje, samostatně převoditelná práva spojená s investičními nástroji, zástavní právo k investičním nástrojům a pozastavení výkonu práva vlastníka nakládat se zaknihovanými investičními nástroji.
- Dále se evidují údaje o osobě oprávněné tato práva vykonávat a údaje o osobě, která je zástavním věřitelem.
- U fyzické osoby oprávněné vykonávat tato práva a u fyzické osoby, která je zástavním věřitelem, se eviduje též rodné číslo. Pokud fyzické osobě nebylo přiděleno rodné číslo, eviduje se datum jejího narození.
- U cenných papírů se dále eviduje omezení výkonu práva nakládat s cenným papírem stanovené emitentem.
- Provozní řád centrálního depozitáře (§ 104) u centrální evidence a prováděcí právní předpis (§ 93 odst. 4) u samostatné evidence blíže stanoví, jaké údaje se evidují na jednotlivých druzích majetkových účtů."

Evidence emise § 94/9 ZPPKT

- (9) Centrální evidence cenných papírů vedená centrálním depozitářem, samostatná evidence zaknihovaných podílových listů otevřeného podílového fondu a samostatná evidence cenných papírů vedená Českou národní bankou se vedou též v evidenci emise.
- Do evidence emise se zapisují údaje o osobě emitenta a údaje o jednotlivých cenných papírech podle odstavce 2.
- Evidence emise se vede na základě smlouvy s emitentem. Právní vztah mezi emitentem a osobou, která vede evidenci emise, se řídí obchodním zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- Česká národní banka stanoví pravidla vedení evidence emise v provozním řádu zveřejňovaném podle § 93 odst. 5."

Centrální depozitář

Právnícká osoba, která

- vede centrální evidenci cenných papírů v České republice,
- přiděluje cenným papírům identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů (ISIN),
- provozuje vypořádací systém, přičemž se na ni vztahují obdobně ustanovení § 82 odst. 4 až 8, § 83 odst. 7 až 13, § 86 až 88.

- Právnícká osoba, musí mít základní kapitál alespoň 100 000 000 Kč.
- Emisní kurz jeho akcií musí být alespoň z jedné třetiny splacen peněžitými vklady.
- Nesmí vydávat prioritní akcie.
- Akcie centrálního depozitáře jsou převoditelné pouze se souhlasem představenstva centrálního depozitáře.
- K činnosti centrálního depozitáře je třeba povolení ČNB (dříve Komise).

Akcionář centrálního depozitáře

- a) obchodník s cennými papíry,
- b) banka,
- c) organizátor regulovaného trhu,
- d) provozovatel vypořádacího systému,
- e) Česká republika jednajícím prostřednictvím ministerstva,
- f) členský stát Evropské unie,
- g) Česká národní banka,
- h) centrální banka členského státu Evropské unie,
- i) Evropská banka pro obnovu a rozvoj,
- j) Evropská centrální banka,
- k) centrální depozitář se sídlem v zahraničí,
- l) osoba se sídlem v zahraničí, která vykonává na území České republiky některou z činností jako osoby uvedené v písmenech a) až d).

Nabývání a pozbývání účasti na centrálním depozitáři § 104a ZPPKT

- (1) Osoba nebo osoby jednající ve shodě musejí mít předchozí souhlas ČNB
- a) k nabytí kvalifikované účasti na centrálním depozitáři, nejde-li o nabytí přechodem vlastnického práva k cennému papíru,
- b) k dosažení nebo překročení kvalifikované účasti 20 %, 33 % nebo 50 % na centrálním depozitáři, nejde-li o dosažení nebo překročení účasti přechodem vlastnického práva k cennému papíru, nebo
- c) k tomu, aby se staly osobami ovládajícími centrální depozitář, nestanou-li se jimi přechodem vlastnického práva k cennému papíru.

Provozní řád centrálního depozitáře

- a) seznam služeb, které centrální depozitář poskytuje, a podmínky a způsob jejich poskytování,
- b) způsob zakládání a rušení majetkových účtů,
- c) způsob předávání příkazů k provedení změn na majetkových účtech,
- d) náležitosti nezbytné pro vedení evidence majetkových účtů v centrálním depozitáři,
- e) náležitosti nezbytné pro vedení evidence emisí v centrálním depozitáři,
- f) pravidla účasti v centrálním depozitáři,
- g) údaje, které účastník centrálního depozitáře poskytuje centrálnímu depozitáři k plnění jeho povinností a způsob jejich poskytování,
- h) druhy opatření, která může centrální depozitář uplatnit vůči svému účastníkovi, a postup při jejich uplatňování,
- i) způsob vedení evidence na účtu zákazníků, postup při zahájení a ukončení vedení této evidence,
- j) určení závěrky dne,
- k) druhy výpisů z evidence investičních nástrojů, jejich náležitosti a způsob jejich předávání.

Přechodné ustanovení § 202

- (1) Do doby, než centrální depozitář převezme evidenci zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů vedenou Střediskem cenných papírů,
- a) se nepoužijí ustanovení tohoto zákona upravující činnost centrálního depozitáře,
- b) Středisko cenných papírů vede evidenci zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů, evidenci rozhodnutí Komise a plní informační povinnosti podle dosavadního zákona,
- c) identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů přiděluje Komise podle dosavadního zákona.
- (2) Česká republika jednající prostřednictvím ministerstva převede evidenci Střediska cenných papírů na centrální depozitář za úplatu. Výše úplaty se stanoví na základě ocenění jednoho znalce z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady s příslušnou specializací, na základě dohody mezi ministerstvem a centrálním depozitářem.
- (3) Česká republika jednající prostřednictvím ministerstva převede evidenci Střediska cenných papírů na centrální depozitář bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy mezi Českou republikou jednající prostřednictvím ministerstva a centrálním depozitářem o převodu této evidence. Smlouva o převodu evidence musí být uzavřena nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy centrální depozitář obdrží povolení ke své činnosti.
- (4) Dnem, kdy centrální depozitář převezme evidenci zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů vedenou Střediskem cenných papírů a začne vykonávat svou činnost podle tohoto zákona, přelévá Středisko cenných papírů vykonávat svou činnost podle dosavadních právních předpisů.

Smlouvy o cenných papírech - ZCP

- Smlouvy o převodech CP - §§ 13 – 20
- Obstaravatelské smlouvy - §§ - 33b
- S. o uložení, správě, úschově a obhospodařování CP - §§ 34
- Zástavní smlouva CP - §§ 39 – 44a
- Podle § 261/3 jsou všechny úplatné smlouvy o CP absolutními obchodními závazkovými vztahy.

Smlouvy o převodech CP - §§ 13 – 20

- Smlouva o úplatném převodu CP - § 13
- Smlouva o bezúplatném převodu - § 13/3
- Smlouva o půjčce CP - § 16a

Smlouva o úplatném převodu CP

- Řídí se (subsidiárně) úpravou kupní smlouvy v ObZ, pokud ze ZCP nebo povahy věci nevyplývá něco jiného.
- K platnosti smlouvy se vyžaduje, aby v ní byly určeny převáděné CP a jejich kupní cena.
- Strany mohou projevit vůli uzavřít KSCP i bez určení kupní ceny, pak je tato S platná a kupující je povinen zaplatit cenu odpovídající 1) nejnižšímu kurzu na regulovaných trzích (burza, mimoburzovní trh) v den uzavření S. Pokud nebyl obchodován, tak odpovídající 2) poslednímu obchodování. Jinak 3) jmenovitou hodnotu, jinak 4) cenu, kterou bylo možno docílit při vynaložení odborné péče.

Smlouva o bezúplatném převodu CP

- pokud ze ZCP nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného, řídí se úpravou darovací smlouvy z OZ

Smlouva o půjčce CP

- Věřitel se zavazuje, že převede na dlužníka určitý počet zastupitelných cenných papírů, a dlužník se zavazuje převést na věřitele po uplynutí sjednané doby stejný počet zastupitelných cenných papírů.
- Dlužník se může zavázat zaplatit za půjčení cenných papírů cenu, pokud strany sjednají její výši.

Převody listinných CP

• L.CP na majitele	• Předání
• L.CP na řad	• Rubopis (bezpodmínečný) + předání
• L.CP na jméno	• Smlouva v písemné formě

Převody zaknihovaných CP

- Upravuje Z 256/2004 Sb. (ZPPKT) - § 95
- (1) Rozhodující údaje pro uplatnění práv spojených se zaknihovaným investičním nástrojem jsou údaje zapsané na účtu vlastníka k závěrce dne [§ 104 odst. 1 písm. j)].
- (2) Zápis do evidence investičních nástrojů se provede na základě příkazu oprávněné osoby, který obsahuje veškeré údaje, které se do této evidence zapisují. Zápis se provede neprodleně po přijetí příkazu, pokud oprávněná osoba nestanoví pozdější okamžik zápisu.
- (3) Jestliže osoba dává příkaz k zápisu do evidence investičních nástrojů vedené centrálním depozitářem prostřednictvím účastníka centrálního depozitáře (§ 109), účastník centrálního depozitáře ověřuje oprávněnost této osoby k podání příkazu. V ostatních případech ověřuje oprávněnost osoby k podání příkazu k zápisu do evidence investičních nástrojů osoba, která tuto evidenci vede.

Nabytí od nevlastníka - § 20 ZCP

- Nabyvatel se stává majitelem i pokud převodce neměl právo převést CP, ledaže věděl nebo musel vědět, že převodce toto právo v době převodu neměl. *Ledaže Z stanoví jinak (např. Z191/1950Sb.)*
- V pochybnostech se dobrá víra předpokládá.
- Pro zaknihované CP platí ochrana dobré víry obdobně - § 96/3 ZPPKT
- Odchylný režim – např. Z 191/1950 Sb.

Obstaravatelské smlouvy

- Komisionářská S o obstarání koupě/prodeje CP - § 28 ZCP
- Mandátní S o obstarání koupě/prodeje CP - § 33
- S o zprostředkování koupě/prodeje CP - § 33
- S o obstarání vydávání zastupitelného CP - § 33a
- S o obstarání vracení zastupitelného CP - § 33a
- S o zprostř. vydávání zastupitelného CP - § 33b
- S o zprostř. vracení zastupitelného CP - § 33b

Komisionářská S

- Komisionář **jedná vlastním jménem** na účet komitenta.
- Obstarání koupě / prodeje CP – obl. pís. Forma, subsidiárně se použije ObZ,
- Pokyn pís. formu, ledaže se dohodnou jinak. Pokud je pokyn v jiné formě, musí komisionář na žádost vydat pís. potvrzení o pokynu.
- Komisionářská smlouva je nejčastější S, protože na burzovním trhu spolu tradičně obchodovali pouze členové burzy.

Některá p/p účastníků

- Záloha na žádost, povinnost na žádost předat listinný CP, v evidenci zapsat pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným CP
- Komisionář může sám koupit / prodat vlastní CP, jen pokud to S výslovně připouští,

Pokyn bez určení ceny

- Je přípustný,
- Komisionář je povinen koupit: nejvýše za nejnižší a prodat jej nejméně za nejvyšší kurs, za který byl v den koupě nebo prodeje zastupitelný CP kupován/prodáván na regulovaném trhu.
- Pokud není prodáván, tak: Koupit za nejnižší / prodat za nejvyšší cenu, kterou bylo možné při odborné péči docílit.

Mandátní smlouva

- Mě koupí nebo prodá jménem mandanta cenný papír podle pokynů mandanta nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku, a mandant se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Povinná písemná forma
- P/p - § 31 platí obdobně
- Subsidiárně se použije ObZ

S o zprostředkování

- Zprostředkovatel se zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost prodat nebo koupit cenný papír, a zájemce se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Povinná písemná forma
- Subsidiárně se použije ObZ

S o obstarání vydání / vracení

- Jen zastupitelné CP, povinná písemná forma
- S týkající se investičních cenných papírů může jako obstaratel uzavřít pouze obchodník s CP, nevyplývá-li z povolení obchodníka s CP něco jiného, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

S o zprostředkování vydání / vracení

- Jen zastupitelné CP, povinná písemná forma
- jako zprostředkovatel uzavřít pouze obchodník s CP nebo organizátor regulovaného trhu, nevyplyvá-li z povolení obchodníka s CP nebo organizátora regulovaného trhu něco jiného.

Úschova, správa, uložení a obhospodařování CP

- Smlouva o úschově CP
- Smlouva o správě CP
- Smlouva o uložení CP
- Smlouva o obhospodařování CP

Smlouva o úschově CP

- Smlouvou o úschově CP se zavazuje schovatel převzít listinný cenný papír k uložení do samostatné nebo hromadné úschovy a uschovatel se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Smlouva musí obsahovat určení osob, které jsou oprávněny s listinným CP ukládaným do úschovy nakládat.
- Není-li ve smlouvě úplata určena, má schovatel právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Úschova listinných / zaknihovaných

- Úschova listinných - § 34/1-11 + § 35 (druhotná úschova)
- Úschova zaknihovaných – dle § 34/12 se § 34/1-11 použijí obdobně

Samostatná úschova – CP

- Uložení listinného CP jednoho uschovatele odděleně od listinných CP ostatních uschovatelů.
- Schovatel je povinen vrátit uschovateli tentýž listinný cenný papír, který mu uschovatel svěřil do úschovy.
- Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.

Hromadná úschova

- Společné uložení zastupitelného listinného cenného papíru uschovatele se zastupitelnými listinnými cennými papíry jiných uschovatelů.

- Schovatel je povinen odevzdat uschovateli zastupitelný listinný cenný papír, avšak uschovatel nemá právo na vrácení téhož listinného cenného papíru, který svěřil schovateli do úschovy.
- Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.
- Zastupitelné cenné papíry v hromadné úschově jsou společným majetkem uschovatelů. Podíl uschovatele na společném majetku je dán poměrem součtu jmenovitých hodnot zastupitelných cenných papírů jím uložených do hromadné úschovy k součtu jmenovitých hodnot všech zastupitelných cenných papírů v hromadné úschově. Nemají-li cenné papíry jmenovitou hodnotu, použije se místo jmenovité hodnoty počet kusů cenných papírů.
- Ustanovení o spoluvlastnictví se na zastupitelné cenné papíry v hromadné úschově nepoužijí. Každý uschovatel je oprávněn svá práva vůči schovateli uplatňovat samostatně.

Druhotná úschova - § 35

- Předání CP převzatých do úschovy jinému schovateli do úschovy (smlouva mezi původním schovatelem a třetí osobou, která je schovatelem),
- Schovatel je oprávněn takto jednat i bez souhlasu majitele CP

Evidence o list.CP v úschově

- Evidence obsahuje obchodní firmu nebo název nebo jméno, identifikační číslo nebo rodné číslo a sídlo nebo místo podnikání nebo bydliště uschovatele a emitenta, druh listinného cenného papíru a jeho jmenovitou hodnotu.
- U samostatné úschovy listinného cenného papíru obsahuje evidence i jeho číslo a místo uložení.

- Jestliže se listinný cenný papír nenachází u schovatele v době uzavření smlouvy, je schovatel povinen jej převzít a uložit.
- Schovatel je povinen chránit listinný cenný papír před ztrátou, zničením, poškozením nebo znehodnocením.
- Uschovatel je oprávněn kdykoli požadovat, aby mu byl listinný cenný papír odevzdán a předat jej zpět schovateli, jestliže smlouva o uložení cenných papírů nezanikla.

Ukončení smlouvy

- Není-li smlouva o úschově cenných papírů uzavřena na dobu určitou, může ji schovatel nebo uschovatel vypovědět. Není-li smluvena výpovědní lhůta, může schovatel vypovědět smlouvu ke konci následujícího kalendářního měsíce a uschovatel s okamžitou účinností.
- Nevyplyvá-li ze smlouvy o úschově cenných papírů nebo z projevu vůle uschovatele v souvislosti s vyzvednutím uloženého cenného papíru jinak, považuje se smlouva za zaniklou, jestliže uschovatel vyzvedl všechny uložené listinné cenné papíry.

Zástavní právo / konkurs

- Zástavní právo schovatele k zajištění svých práv ze smlouvy o úschově cenných papírů k listinnému cennému papíru uloženému do úschovy, pokud se u něj nachází (*obdoba zákonného zástavního práva z nájemní smlouvy*)
- Prohlášení konkursu na majetek schovatele – CP z hromadné úschovy nejsou součástí konkursní podstaty, mají být vydány majitelům, nevyzvednuté CP budou uloženy u jiného schovatele za podmínek obdobných (správce je povinen učinit potřebná opatření), správce má právo na náhradu nákladů proti úpadci, uschovatelé ručí za úhradu takto vzniklých nákladů podle poměru svých podílů.

Smlouva o správě CP

- Správce se zavazuje, že bude činit po dobu trvání smlouvy veškeré právní úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s určitým cenným papírem, a vlastník cenného papíru se zavazuje zaplatit za to úplatu.
- Není-li úplata ve smlouvě určena, má správce právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

Povinnosti správce

- I bez pokynů vlastníka cenného papíru učinit veškeré úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s cenným papírem, zejména požadovat splnění závazků spojených s cenným papírem, jakož i vykonávat výměnná nebo předkupní práva s cenným papírem spojená, pokud smlouva nestanoví jinak.

- Správce je povinen plnit pokyny vlastníka CP; tyto pokyny musí být dány písemně, jestliže smlouva o správě CP nepřipouští jinou formu. Na nesprávné pokyny je správce povinen vlastníka CP včas upozornit.
- Vyžaduje-li to povaha úkonu, který má správce uskutečnit, je vlastník CP povinen předat správci listinný CP nebo potřebnou písemnou plnou moc, a to včas poté, kdy k tomu byl správcem vyzván. Týká-li se úkon zaknihovaného CP, je jeho vlastník povinen po vyzvání správcem včas učinit opatření, aby byl správce oprávněn v potřebném rozsahu dávat příkazy k nakládání se zaknihovaným CP.
